

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВ'Я ТА БЛАГОПОЛУЧЧЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ІНТЕГРАЦІЯ НА РІВНІ СУСПІЛЬСТВА, ОРГАНІЗАЦІЇ, ОСОБИСТОСТІ

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2026.8142>

КАРАМУШКА

Людмила Миколаївна

доктор психологічних наук, професор,
дійсний член (академік) НАПН України,
заступник директора з науково-
дослідної роботи та міжнародних
зв'язків, завідувач лабораторії
організаційної та соціальної психології
Інституту психології імені Г.С. Костюка
Національної академії
педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

КРЕДЕНЦЕР

Оксана Валеріївна

доктор психологічних наук, професор,
керівник відділу соціальної психології
особистості Інституту соціальної та
політичної психології Національної
академії педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

Анотація. У статті представлено результати проведення XVIII Міжнародної науково-практичної конференції з організаційної та економічної психології «Психологічне забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни: інтеграція на рівні суспільства, організації, особистості», яка відбулася 16-17 квітня 2026 р. в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України. Конференція є складовою Програми спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2026-2028 рр.

Організаторами конференції виступили: Українська асоціація організаційних психологів та психологів праці; Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України (лабораторія організаційної та соціальної психології); Інститут соціальної та політичної психології НАПН України (відділ соціальної психології особистості); ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України»; ДНП «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр МОЗ України».

Визначено основні ракурси дослідження проблеми забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни та реалізації інтеграційного підходу до її аналізу на рівні суспільства, організації, особистості. Обґрунтовано соціальні та психологічні чинники й умови вирішення проблеми, представлено різноманітні діагностичні процедури і технології у роботі психологів, медиків, соціальних працівників.

Ключові слова: психологічне забезпечення здоров'я; благополуччя; умови війни; суспільство; організація; особистість; інтеграція.

Сучасні воєнні виклики актуалізують необхідність комплексного міждисциплінарного осмислення проблем психічного здоров'я, психологічної безпеки, життєстійкості та благополуччя особистості, соціальних груп і організацій в умовах хронічного стресу, невизначеності та багаторівневої травматизації. Особливої актуальності набуває дослідження психологічних механізмів адаптації та відновлення людського потенціалу, формування резильєнтності, розвитку організаційної стійкості та впровадження систем психологічної підтримки в освітній, медичній, соціальній та професійній сферах. У цих умовах організаційна, соціальна, економічна та клінічна психологія виступають не лише як галузі наукового знання, але і як важливі інструменти забезпечення суспільної стабільності, збереження психічного здоров'я населення та підтримки ефективного функціонування соціальних інститутів.

У відповідь на ці виклики в рамках Програми спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2026 – 2028 рр. 16-17 квітня 2026 р. в **Інституті соціальної та політичної психології НАПН України** відбулася XVIII Міжнародна науково-практична конференція з організаційної та економічної психології **«Психологічне забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни: інтеграція на рівні суспільства, організації, особистості»** (Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, 2026; НАПН України, 2026).

Організатори конференції. Організаторами конференції виступили: Українська асоціація організаційних психологів та психологів праці; Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України (лабораторія організаційної та соціальної психології); Інститут соціальної та політичної психології НАПН України (відділ соціальної психо-

логії особистості); ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України»; ДНП «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр МОЗ України».

Учасники конференції. У конференції взяли участь понад 100 осіб з 11 міст України (Вінниця, Дніпро, Київ, Львів, Одеса, Рівне, Суми, Умань, Черкаси, Чернівці, Чернігів, Умань), які представляли науково-дослідні інститути і центри Національної академії педагогічних наук України і Національної академії медичних наук України, провідні заклади вищої освіти, комерційні організації, психологічні консультативні центри, професійні асоціації психологів та психотерапевтів, громадські організації та ін. Конференція носила міждисциплінарний характер (її учасниками були психологи, психотерапевти, медики, соціальні працівники, економісти, представники державних структур).

Академічний статус учасників конференції. Конференція вирізнялася високим академічним та професійним статусом учасників, з-поміж яких 5 дійсних членів (академіків) НАПН України, 3 члени-кореспонденти НАПН України, 19 докторів наук, 38 кандидатів наук та докторів філософії.

Форми роботи конференції. Конференція, яка проходила повні два дні в офлайн та онлайн форматах, включала такі основні форми роботи: вітальні слова від організаторів та запрошених гостей (прозвучало 7 вітань від організаторів та організацій-партнерів); пленарне засідання (зроблено 8 наукових доповідей); майстер-класи (проведено 7 майстер-класів); пленарну дискусію (взяло участь 11 осіб); секції (представлено 9 наукових виступів). Усього на конференції проведено 42 виступи.

З **вітальними словами** на конференції виступили:

- **Карамушка Людмила Миколаївна**, дійсний член (академік) НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з

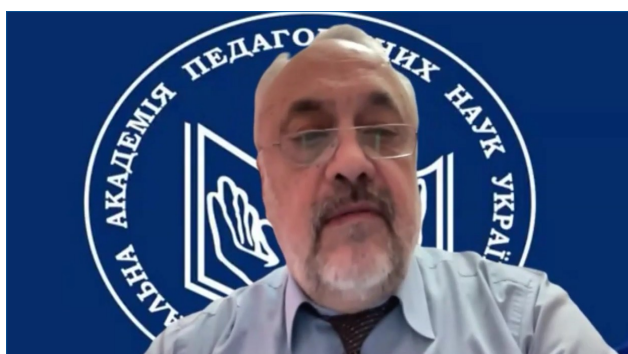

науково-дослідної роботи та міжнародних зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, заслужений працівник освіти України, президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці (голова комітету);

- **Гнатенко Валерій Сергійович**, народний депутат України, член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, доктор наук з державного управління;

- **Панок Віталій Григорович**, в.о. академіка-секретаря Відділення психології та спеціальної педагогіки НАПН України, дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор;

- **Кокун Олег Матвійович**, дійсний член (академік) НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України;

- **Слюсаревський Микола Миколайович**, член-кореспондент НАПН України, кандидат психологічних наук, директор Інституту соціальної та політичної психології НАПН України;

- **Шкробанець Ігор Дмитрович**, доктор медичних наук, професор, заслужений працівник охорони здоров'я України, директор ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України»;

- **Панченко Олег Анатолійович**, генеральний директор ДНП «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр МОЗ України», почесний академік НАПН України, доктор медичних наук, доктор наук з державного управління, професор, заслужений лікар України.

На **пленарному засіданні** представлено такі **доповіді**:

- Технології забезпечення психічного здоров'я персоналу організацій в умовах війни: рівні, форми, методи реалізації (Карамушка Людмила)

Миколаївна, дійсний член (академік) НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-дослідної роботи та міжнародних зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, заслужений працівник освіти України, президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці) (Карамушка, 2024).

- Громадське здоров'я та міждисциплінарні підходи до психологічної підтримки населення (Турос Олена Ігорівна, доктор медичних наук, професор, заступник директора з наукової роботи ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України»).

- Ставлення до здоров'я під час війни: вибір способів відновлення (Титаренко Тетяна Михайлівна, дійсний член (академік) НАПН України, доктор психологічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу соціальної психології особистості Інституту соціальної та політичної психології НАПН України).

- Особливості оцінки психічного здоров'я при травмі війни (Панченко Олег Анатолійович, генеральний директор ДНП «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр МОЗ України», почесний академік НАПН України, доктор медичних наук, доктор наук з державного управління, професор, заслужений лікар України);

- Резильентність в сучасній організаційній психології (Креденцер Оксана Валеріївна, доктор психологічних наук, професор, завідувач відділу соціальної психології особистості Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, провідний науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці) (Креденцер & Чорний 2026).

- Трансформація професійної парадигми: інтеграція міжнародних стандартів у підготовку психологів-практиків (Миронець Сергій Миколайович, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Державного торговельно-економічного університету).
- Духовність як базовий індикатор психологіч-

ної культури персоналу освітніх організацій у кризових умовах сьогодення (Бондарчук Олена Іванівна, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України).

- Розвиток клінічної психології в умовах воєнних подій в Україні (Кабанцева Анастасія Валеріївна, кандидат психологічних наук, завідувач відділення клінічної психології ДНП «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр МОЗ України», старший викладач кафедри загальної та медичної психології Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця).

Під час роботи конференції також було проведено також такі **майстер-класи**:

- «Використання AI в наукових психологічних дослідженнях» (Ростислав Чайка, PhD у галузі психології, доцент кафедри психології Національного університету «Львівська політехніка», докторант лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, дослідник у сфері організаційної та кар'єрної психології, CEO Lemberg Tech Business School);

- «Організаційний коучинг: методика і практика моделювання стратегій командного лідерства» (Всеволод Зеленін, PhD у галузі психології, професор кафедри психології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, майстер-тренер International Coaches Union, заслужений працівник освіти України);

- «Психологічні ігри в організаціях» (Наталія Клименко, PhD в галузі психології, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, trainer СТА – О, психолог, бізнес-тренер, організаційний консультант);

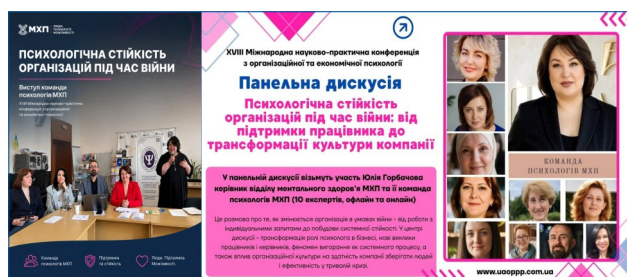
- «Як бізнесу залишатися стійким в часи невідомості» (Людмила Горова, директор з управління персоналом Групи компаній «Агропросперіс», старший професіонал у галузі HR Американської Асоціації SHRM, психолог);

- «Алгоритми інклюзивності та травма-орієнтований підхід у супроводі ЛГБТ+ ветеранів у медичних соціальних та корпоративних екосистемах» (Марина Діденко, PhD в галузі психології, психолог-практик, бізнес-тренер, доцент кафедри філософії та педагогіки Київського національного університету культури і мистецтв, автор тренінгів та онлайн-курсів, член кількох професійних асоціацій, зокрема Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, Національної психологічної асоціації та World Association for Positive and Transcultural Psychotherapy (WAPP);

- «Жива корпоративна культура як система управління бізнесом і прибутком» (Вікторія Арнаутова, коуч, психолог, кандидат психологічних наук, гендерний експерт у бізнесі і відповідально-інклюзивному відновленні України. Екс-радник 4-х керівників у секторі безпеки і оборони);

- «Психологічні рівні в системі організації» (Роксана Ящук, сертифікований транзакційний аналітик у галузях психотерапії і організація, попередній тренер і супервізор PTSTA-P-O-EATA).

Окрім, того, в рамках роботи конференції відбулася **панельна дискусія** «Психологічна стійкість організацій під час війни: від підтримки працівника до трансформації культури компанії», з командою організаційних психологів ПрАТ «МХП». (Модератор: Горбачова Юлія – керівник відділу ментального здоров'я ПрАТ «МХП»; учасники: Ліщук Наталія, Куліда Сергій, Пацеля Оксана, Лященко Оксана, Гірівська Галина, Ніколаєва Наталія, Левчишина Олена, Дубень Оксана, Чикур Тетяна, Перепада Ольга).

У цілому під час роботи конференції відбулося активне обговорення досліджень, технологій і психологічних практик, які стосуються психологічного забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни та їх інтеграції на рівні суспільства, організації, особистості, визначено їх наукове та практичне значення.

Слід підкреслити, що конференція була унікальною в контексті гармонійного поєднання під

час її роботи наукових досліджень і кращих психологічних практик в сфері психологічного забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни на рівні суспільства, організації та особистості.

Учасниками конференції було прийнято **резолуцію** про те, що вони позитивно оцінюють результати роботи конференції:

1. Підтримують ініціативу Національної академії педагогічних наук України, (Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України та Інституту соціальної та політичної психології НАПН України) та Національної академії медичних наук України (ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України» та ДНП «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр МОЗ України») щодо досліджень проблеми психологічного забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни та здійснення її інтеграції на рівні суспільства, організації, особистості, що є важливою складовою «Програми спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2026 – 2028 рр.».

2. Констатують **високий науковий рівень конференції**, інноваційність наукових та прикладних розробок, представлених на конференції, які сприяють осмисленню змісту проблеми психологічного забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни, основних її виявів у різних типах організацій, психологічних чинників та умов інтеграції на рівні суспільства, організації, особистості.

3. Підкреслюють значущість **міждисциплінарного підходу** в дослідженні проблеми психологічного забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни та необхідність залучення до її дослідження психологів, медиків, психотерапевтів, соціальних працівників, представників бізне-

су, державного управління у рамках державних, регіональних, локальних програм та у складі діяльності мультидисциплінарних команд.

4. Наголошують на необхідності **гармонійного поєднання** під час аналізу проблеми психологічного забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни та її інтеграції на рівні суспільства, організації та особистості різних форм роботи (наукових досліджень, психоедукаційної, діагностичної, консультативної та психотерапевтичної, тренінгової роботи).

5. Підтримують ідею про те, що проблема психологічного забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни та здійснення її інтеграції на рівні суспільства, організації, особистості є **актуальним напрямом досліджень в організаційній та економічній психології**, який спрямований на діагностику актуальних проблем психологія здоров'я персоналу й організації в цілому та розроблення психологічних технологій створення здорової організації.

6. Схвалюють необхідність залучення **організаційних психологів, що працюють у різних типах організацій** (державних та приватних, громадсько-професійних, волонтерських) та у різних сферах (дошкільна, загальна середня, позашкільна, вища та післядипломна освіта, державна служба, промисловість, бізнес тощо), до діагностики проблем психологічного забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни та надання відповідно психологічної допомоги персоналу організацій (проведення вебінарів, психологічних тренінгів, онлайн та «звичайного» психологічного консультування).

7. Висловлюють ідею залучення аспірантів, докторантів, працівників закладів вищої освіти, фахівців наукових установ до **проведення дисер-**

таційних досліджень, виконання наукових та прикладних проєктів з проблеми психологічного забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни та здійснення її інтеграції на рівні суспільства, організації, особистості; публікування результатів таких досліджень у провідних наукових виданнях з цього напрямку, зокрема, в науковому журналі «Організаційна психологія. Економічна психологія», засновниками якого є Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України та Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці.

З програмою конференції можна ознайомитись на сайті Інституту соціальної та політичної психології НАПН України.

За результатами конференції підготовлено збірник тез, який розміщено на сайтах організаторів конференції.

Кожен учасник конференції отримав презентації всіх виступів, які були представлені на конференції, що слугувало основою для подальшого втілення представлених розробок, а також сертифікат про участь в конференції.

Дякуємо всім учасникам конференції за професіоналізм та готовність поділитися своїм унікальним професійним досвідом, а організаторам конференції за створення професійного простору для обговорення важливих соціально значущих проблем.

*Дякуємо нашим захисникам за можливість жити та працювати в Україні!
Все буде Україна!*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. (2026, 24 квітня). Конференція «Психологічне забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни» [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=NELf212Jfh0>
- Карамушка, Л.М., Креденцер, О.В., Терещенко, К.В., Лагодзінська, В.І., Івкін, В.М., Клименко, Н.Г. & Ковальчук, О.С. (2024). *Технології забезпечення психічного здоров'я та благополуччя освітнього персоналу в умовах війни та післявоєнного відновлення*: монографія (Л.М. Карамушка, ред.). Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741857/>
- Креденцер, О., & Чорний, П. (2026). Адаптація на українській вибірці методики «Шкала резильєнтності на роботі» (R@WS-UA). *Організаційна психологія. Економічна психологія*, 38(1), 110-121. <https://doi.org/10.31108/2.2026.1.38.10>
- Національна академія педагогічних наук України. (2026, 12 травня). XVIII Міжнародна науково-практична конференція з організаційної та економічної психології «Психологічне забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни: інтеграція на рівні суспільства, організації, особистості». <https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3926/>
- Титаренко, Т.М. (2024). *Моє майбутнє залежить від мене: практики здорового сьогодення у воєнних і повоєнних умовах*. у воєнних і повоєнних умовах: монографія. Кропивницький: Імекс-ЛТД. <https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/tytar-mono-24.pdf>

PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF HEALTH AND WELL-BEING IN CONDITIONS OF WAR: INTEGRATION AT THE LEVEL OF SOCIETY, ORGANISATION, INDIVIDUAL

Liudmyla Karamushka

DSc in Psychology, Professor, Full Member (Academician) of NAES of Ukraine, Deputy Director for Scientific and Organizational Work and International Scientific Relations, Head of the Laboratory for Organisational and Social Psychology, G.S. Kostyuk Institute of Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Oksana Kredentser

DSc in Psychology, Professor, Head of the department of Social Psychology of Personality of the Institute of Social and Political Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. The article presents the results of the XVIII International Scientific and Practical Conference on Organisational and Economic Psychology 'Psychological Support of Health and Well-being in Wartime: Integration at the Level of Society, Organisation, and Personality', which took place on 16–17 April 2026 at the Institute of Social and Political Psychology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine. The conference is an integral part of the Joint Activities Programme of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine and the National Academy of Educational Sciences of Ukraine for 2026–2028.

The conference was co-organised by: the Ukrainian Association of Organisational and Work Psychologists; the G.S. Kostyuk Institute of Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine (Laboratory of

Organisational and Social Psychology); the Institute of Social and Political Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine (Department of Social Psychology of Personality); the State Institution 'O.M. Marzeiev Institute of Public Health of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine'; and the State Non-Profit Enterprise 'Scientific and Practical Medical Rehabilitation and Diagnostic Centre of the Ministry of Health of Ukraine'.

The main perspectives on studying the problem of ensuring health and well-being under war conditions and implementing an integrative approach to its analysis at the level of society, organisation, and individual are determined. Social and psychological factors and conditions for solving the problem are substantiated, and various diagnostic procedures and technologies applied in the work of psychologists, doctors, and social workers are presented.

Keywords: *psychological health; well-being; war conditions; society; organisation; personality; integration.*

Отримано: 30 квітня 2026 р.

Прийнято: 25 травня 2026 р.

Опубліковано: 10 червня 2026 р.